

Dagboek Amerika

6231 km fietsen
van de Pacific naar de Atlantic
Frans Bevers

Dagboek Amerika

6231 km fietsen
van de Pacific naar de Atlantic
Frans Bevers

Uitgeverij Dato

Voor Ingrid,
mijn hoofdsponsor vanaf 1974

Vooraf

De tocht door Amerika in juni en juli van 2014 is niet alleen een rit geweest door een overweldigend landschap, maar ook langs fantastische verhalen. Ik las ze op borden aan de kant van de weg, soms herinnerde ik me een film of boek, altijd was er de soundtrack van liedjes die zich in mijn hoofd genesteld hebben.

Niet zelden zocht ik naar een bevestiging van het romantische beeld dat ik nog steeds van dit land blijf te hebben.

Dit dagboek is gebaseerd op de Engelstalige blog die ik tijdens de reis voor mijn vrienden bijhield. De meeste foto's zijn gemaakt met de fiets tussen de benen als er weer eens iemand lek reed, maar ook als het landschap het niet toeliet door te rijden. Een *'picture moment'* zoals we elkaar in volle vaart toeriepen.

De afgelopen veertig jaar heb ik veel gefietst. Het begon met mijn goede vriend Marius Weisfelt met wie ik op onze stalen Vlaamse Dossche fietsen de inspiratie en de vorm vond. Ik probeer me soms voor te stellen hoe die eerste fiets aanvoelde. Met het carbon onder me is dat lastig. Maar wat ik me in ieder geval herinner, is de opwinding om samen naar een horizon te rijden. Vogelwaarde of Lovelock maakt dan niet zoveel uit.

Met een groep mensen die je niet kent, meer dan zeven weken door Amerika fietsen is alsof je een onbekend huis binnengaat waar, als de deur dichtslaat, er geen weg terug is. Althans zo dacht erover voordat ik naar San Francisco vloog. Maar van het begin tot het eind bleken alle deuren en ramen open te staan.

Ik dank alle rijders die me het gevoel hebben gegeven met een vriend op pad te zijn geweest.

*Built with
pride*

**America
by Bicycle**

www.abbike.com

888-797-7057

Licensed & Insured

Twee dagen voor het begin van de tocht die me door heel Amerika moet brengen, land ik op San Francisco International Airport. Pas na een halfuur krijg ik in de gaten dat ik op een verkeerde plek op de shuttlebus van het hotel sta te wachten. Ik sleep de enorme blauwe KLM-fietsdoos terug naar de lift en zoek een verdieping hoger naar de halteplaats. Tientallen busjes rijden af en aan, maar ik moet lang wachten voordat ik er een met de naam Holiday Inn Express zie. Van de chauffeur mag de doos niet mee omdat daarvoor de veiligheid van de medereizigers in gevaar wordt gebracht. De bus is nagenoeg leeg, maar regels zijn regels. Inmiddels weet ik waar de liften zijn en beneden vind ik een buitenmodel taxi die me naar het hotel in Burlingame brengt. Gelukkig zal vanaf morgen de staf van America by Bicycle overal voor zorgen.

Holiday Inn Express heeft een zwembad voor de deur, een goed restaurant ernaast en aan de achterzijde een mooi uitzicht op de baai. Ik neem me voor het rustig aan te doen.

De volgende dag fiets ik een stukje om te kijken of mijn Super Six nog in orde is na de reis. Daarna ga ik de stad in. Ik heb redelijk veel gezien van de VS, maar in San Francisco was ik nooit. Een stad die me nog steeds doet denken aan eind jaren zestig en begin jaren zeventig, toen er de meest fantastische bands vandaan kwamen. Ik loop uren rond, veel langer dan goed is voor mijn benen en probeer naast China Town, de Transamerica Pyramid en het beroemde trammetje een paar voor mij belangrijke plekken te zien. In Haight Ashbury ga ik op zoek naar de geest van Jefferson Airplane, Janis Joplin, Country Joe and The Fish, Grateful Dead, Moby Grape en The Beau Brummels; muziek die zo'n geweldig stempel drukte op mijn late jaren zestig. Het is fascinerend om te bedenken hoe het hier geweest moet zijn toen het kruispunt Haight-Ashbury het centrum van de wereld was.

Van die dynamiek is niet veel te zien of je moet winkels met waterpijpen, T-shirts en kralen spannend vinden. Maar het kan ook het tijdstip van de dag zijn.

Ik dwaal door The Castro, een wijk met het beroemde Castro Theatre als middelpunt. Sinds de Summer of Love is dit het homo-centrum van de stad. Harvey Milk wordt het icoon van de burgerrechtenbeweging en de homoseksuele gelijkberechtiging. Hij wordt uiteindelijk vermoord. Sean Penn krijgt voor zijn hoofdrol in de film *Milk* (2008) terecht een Oscar. De film schetst een fan-

tastisch beeld van de buurt in het midden van de jaren zeventig. Ik hoor dat het nu steeds duurder wordt om hier te wonen en dat de oorspronkelijke bewoners verdreven worden door jonge professionals uit de computer- en internetindustrie.

De verscheidenheid aan buurten en bouwstijlen in San Francisco is indrukwekkend. Mission Street met zijn *flophouses*, *one dollar stores*, bars, daklozen en junks, afgewisseld met de mooiste, veelal houten stadsvilla's in de parallelstraten. De uitzichten van de talloze steile heuvels die de stad kent, leveren steeds een ander verrassend beeld op.

Ik sta stil bij een man die hangend tegen een brandkraan van de zon geniet. Hij leeft ongetwijfeld op straat, misschien wel voor de deur van de Law Offices of Michael J. Gurfinkel, advocaat gespecialiseerd in immigratierecht.

Ik meen Woody Guthrie te horen zingen:

*This land is your land. This land is my land
From California to the New York island;
From the red wood forest to the Gulf Stream waters
This land was made for you and me.*

(‘This Land is Your Land’ - Woody Guthrie, 1940)

De volgende ochtend rij ik mijn benen los tijdens een ritje naar de Apple Headquarters in Cupertino. Het is twee keer 45 kilometer, voornamelijk over de El Camino Real, een zes- tot achtbaansweg die deel uitmaakt van de historische, 966 km lange California Mission Trail. Ik verbaas me over het aantal stoplichten dat boven de weg hangt, en besluit ze op de terugweg te tellen. Het zijn er 104! In totaal ben ik 208 verkeerslichten gepasseerd, dat is er één elke 430 meter. Met mijn gemiddelde snelheid is dat 69 stoplichten per uur. En ze staan natuurlijk bijna allemaal op rood. Op het beschadigen van een licht staat een boete van 281 dollar, dus als je echt heel boos wordt kun je voor 58.448 dollar je ergernis kwijt. Bij terugkomst beginnen de voorbereidingen voor de tocht met een materiaalcheck door de mecaniciens. Mijn helm wordt gecontroleerd en ik moet mijn fiets inleveren, die zorgvuldig wordt onderzocht. Jim lijkt me een uitstekend vakman. Hij biedt ook een cursus banden verwisselen aan. Ik weet niet wat ik hoor.

Er zijn echt een paar deelnemers die dat niet kunnen, nooit zin hebben gehad het te proberen of nooit lek hebben gereden. Ik zie voor het eerst de groep. We zijn met zeventien rijders. Voornamelijk mannen in de leeftijd van 55 tot 74 jaar. Waarschijnlijk heb je op die leeftijd de tijd en het geld. Er zijn vier Nederlanders, een Engels echtpaar en een Canadese deelnemer die tot aan Salt Lake City meegaat. Voor de rest zijn het Amerikanen, onder wie één vrouw. Het zijn op een enkeling na fietsers die ervaring hebben met lange meerdaagse tochten. Maar voor deze 'Cross Country Challenge' is iedereen toch een beetje gespannen. Tijdens de ochtendsessie stelt het uit twee vrouwen en twee mannen bestaande begeleidingsteam zich aan ons voor. We moeten een stel *waivers* ofwel afstandsverklaringen ondertekenen, waaronder een verklaring die ons het recht geeft door Utah te rijden, maar dat deze staat niet aansprakelijk kan worden gesteld als ons iets overkomt.

De staf overhandigt ons een lange lijst met geboden, verboden en aanbevelingen: we mogen geen obscene gebaren naar automobilisten maken, om welke reden dan ook (Jane zegt: 'Als je naar een automobilist zwaait, gebruik dan alle vijf je vingers.'). de hotelhanddoeken niet gebruiken om onze fiets te poetsen, tijdens het fietsen geen alcohol drinken, altijd een helm op (ook op de parkeerplaats), geen 'oortjes' in, de fiets niet tegen de volgwagens zetten en bij de bevoorradingen het eten niet aanraken voordat we onze handen hebben ontsmet. De lijst is naar mijn idee zeer compleet.

Tijdens een 2,5 uur durende powerpointpresentatie krijgen we 's middags opnieuw uitvoerige instructies, vooral wat betreft onze veiligheid, die de hoogste prioriteit heeft. Terecht natuurlijk, maar het is me allemaal iets te gedetailleerd. Wat me op dit moment het meeste bezighoudt is de *cue-sheet* met de routebeschrijving. Voor morgen staan er 72 punten op waar we van richting moeten veranderen. Hoe ik die drie pagina's op de fiets moet lezen is me een raadsel. En meer dan zeventig keer stoppen lijkt me geen goed idee als je een beetje op tijd in Vallejo wilt aankomen.

Het goede vooruitzicht is natuurlijk dat ik na drie dagen eindelijk echt ga fietsen en dat het eerste belangrijke obstakel de fameuze Golden Gate Bridge zal zijn.

LAW OFFICES OF MICHAEL J. GURFINKEL

966

Het is koud en mistig. Twee aan twee rijden we om exact zeven uur 's ochtends de parkeerplaats van het Holiday Express Hotel Burlingame af. Ik zal 47 dagen samen met deze mannen en vrouwen meer dan 6000 km fietsen naar de andere kant van Amerika. Het is een onderneming die ik zorgvuldig heb voorbereid. Ik ben er maanden mee bezig geweest. Vanaf januari heb ik 5500 km getraind, bijna mijn streefgewicht bereikt, met een fysiotherapeut mijn fietspositie nog eens onder de loep genomen en mijn nieuwe zadel en schoenen ingereden. In de volgauto liggen mijn reservebanden, spaken, thermobidons, vitaminepillen, een paar potten broekenvet, paracetamol en ibuprofen, een iPad en MacBook, een Bose speakersetje en een stapel koersbroeken en -truien. Ik kocht een camera die samen met mijn iPhone in mijn achterzak past. Hoe het is om 52 dagen met een groep onbekenden op weg te zijn valt niet te plannen. Ik las *Life Is A Wheel* van *The New York Times*-journalist Bruce Weber, die een vergelijkbare tocht op zijn eentje ondernam. Zo'n eenzaam avontuur is niets voor mij.

De groep bestaat uit vijftien mannen en twee vrouwen en er fietsen twee stafleden mee. Niet iedereen ziet er afgetraind uit, maar ik twijfel er niet aan dat ze weten waaraan ze zijn begonnen. Ik heb bedacht vooral de eerste paar weken zo zuinig mogelijk te rijden. Van nature heb ik de neiging te hard van stapel te lopen.

Na vier kilometer komt er vanuit het niets een steile helling en mijn goede voornemens zijn vergeten. Zet een paar mannen van welke leeftijd dan ook op een fiets en het wordt een wedstrijd. Ik kijk om en zie dat de broodmagere Engelse dame bij de eerste vijf boven is. Een enkeling loopt omhoog. Het duurt even voordat mijn ademhaling weer normaal is en ik neem me voor om me niet meer zo uit te sloven.

Ter hoogte van het Golden Gate Park lopen we met de fiets het strand op om het achterwiel in de Stille Oceaan te dopen. Een rituele handeling. De bedoeling is om over 52 dagen in de Atlantische Oceaan hetzelfde te doen, maar dan met het voorwiel. Ik doe wat zeewater in een klein plastic flesje. Het is begonnen!

Op deze zondagochtend lijkt het of iedereen in San Francisco aan het sporten is. We wringen ons door georganiseerde marathons, triatlons, wielervedstrijden en fanatieke eenlingen.

Dan komt het eerste hoogtepunt: de Golden Gate Bridge. Het is voor het eerst dat ik dit monument in werkelijkheid zie. Hier heb ik

lang naar uitgekeken. Dankzij films, boeken en songs lijkt de brug bekend terrein. Maar pas bij het rijden over de betonplaten op mijn eigen Cannondale (voorheen *Handmade in the USA*, tegenwoordig uit een mal in Taiwan) ben ik er echt. Ik heb het gevoel de poort naar Amerika door te gaan, tegen de stroom emigranten in, die in het westen welvaart en geluk zochten. Ik ben benieuwd om te zien wat er van die droom is overgebleven. Naast de songs die de trek van Oost naar West beschrijven, zijn er ook een paar die dezelfde kant opgaan als wij.

*It's a mighty long ways from the Golden Gate
To Rockefeller Plaza n' the Empire State
Mister Empire sits up as high as a bird
And Ol' Mister Rockefeller never says a word
It's hard times from the country, livin' down in New York town*

(‘Hard Times In New York Town’ - Bob Dylan, 1961)

Soms is de brug het begin van de laatste reis, zoals in de donkere song ‘Weightless Again’ van The Handsome Family waarover *The Guardian* schreef: ‘One of the 100 best songs ever written about heartbreak.’

*We stopped for coffee
In the redwood forest
Giant dripping leaves
Spoons of powdered cream*

*I wanted to kiss you
But I wasn't sure how
Like those Indians
Lost in the rain forest*

*Forced to drag burning wood
Wherever they went
They all had forgotten
How to start a fire*

*This is why people OD on pills
And jump from the
Golden Gate Bridge
Anything to feel weightless again*

(‘Weightless Again’ - Brett Sparks/Rennie Sparks, 1998)

Het gevoel te vliegen duurt vier seconden, waarna je 75 meter lager met 120 km per uur het water van de Baai van San Francisco raakt. Heel effectief. Van 1937 tot 1995 is er een officiële telling geweest van het aantal springers: 997. Het onofficiële aantal lag in 2012 boven de 1600, met iedere twee weken een sprong volgens de *San Francisco Chronicle*. In augustus 2013 werd een record bereikt met tien springers, één per drie dagen.

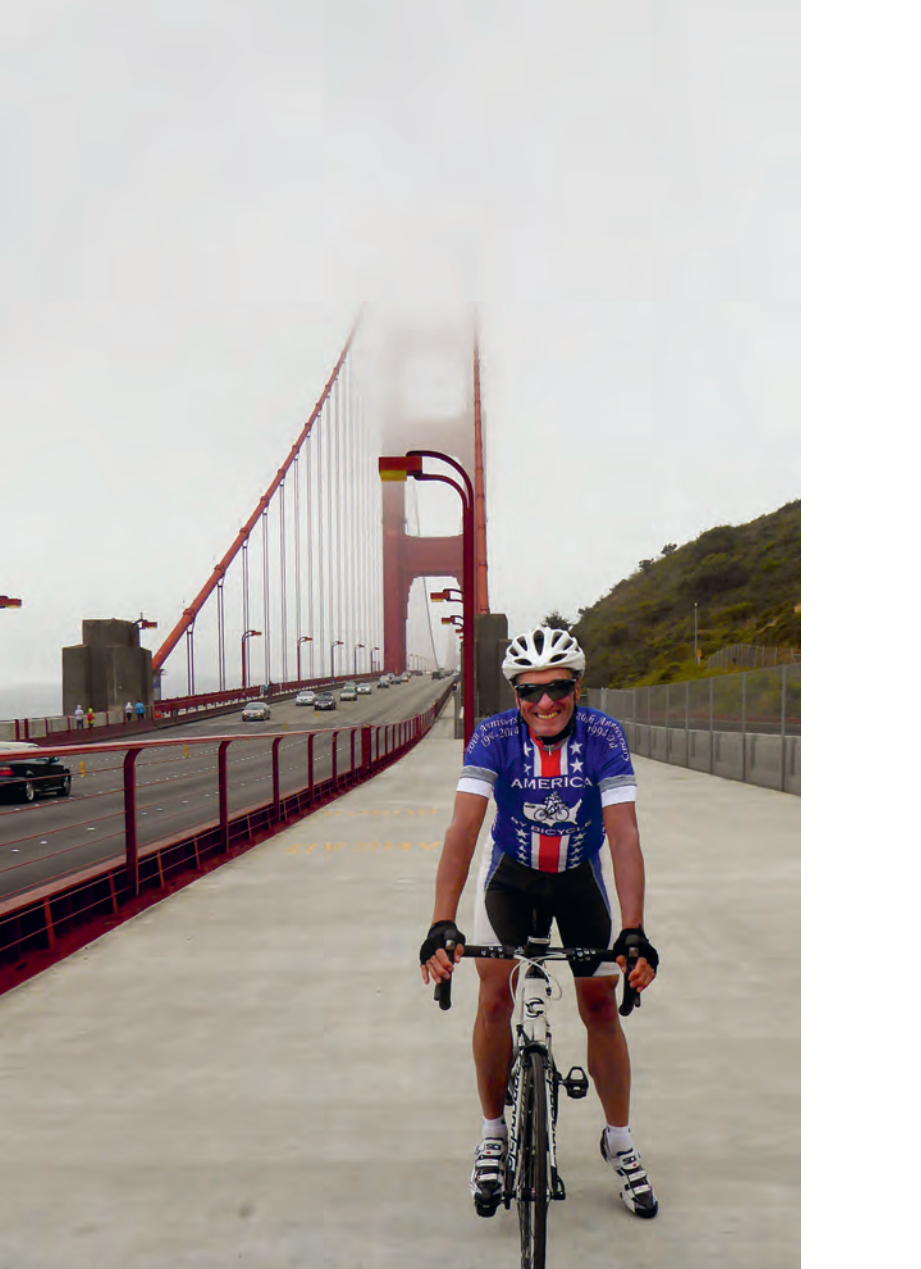
Zoals gewoonlijk is het nevelig op de brug. Ik kan de top van de pijlers, die tot 230 meter boven zeeniveau reiken, niet zien. De stad is opgegaan in de mist en de Alcatraz gevangenis lijkt verdwenen. Wat ik ook niet zie, zijn de fietsers die met een bloedgang om de voet van de pijlers op me afkomen. Maar dat heeft niets met de mist te maken; het tweerichtingsfietspad kronkelt steeds met vier haakse bochten om de voet van de kolossale constructie heen. Op een zondagochtend is dat niet ongevaarlijk.

Het weer wordt beter en beter. Het wegdek slechter.

De navigatie met de 72 afslagen is ingewikkeld en ik ben blij dat ik gisteravond een aantal uren nachtrust heb opgeofferd om de route in mijn Garmin te zetten.

Als we het charmante Sausalito, waar je eigenlijk meteen al zou willen stoppen om vakantie te vieren, achter ons laten worden we geconfronteerd met snelwegen en industrieterreinen. Het is druk en chaotisch op Route 37.

Opgewekt rijden we onder het spandoek ‘Welcome America by Bicycle’ door van The Howard Johnson Inn and Suites in Vallejo. Het hotel heeft duidelijk betere tijden gekend. De kamers zijn een beetje muf en bij het zwembad hangen wat vage figuren rond die met spuiten en lepeltjes in de weer zijn. Vreemd genoeg heeft de Chinese eigenaar het restaurant opgedoekt. We eindigen onze eerste dag zittend op de grond met pizza en coke, frisdrank in ons geval. Maar wat kan het schelen. De zon schijnt en Amerika wacht om opnieuw ontdekt te worden.

Het is een dag van grote veranderingen. Om halfzeven zitten we op de fiets bij een temperatuur van drie graden Celsius. Sommigen zijn ingepakt alsof ze de Elfstedentocht gaan rijden. Ik vind het overdreven, maar krijg spijt dat ik heel stoer in korte broek en korte mouwen ben gestart. Bij Squaw Valley, waar in 1960 de Olympische Winterspelen zijn gehouden, brandt de vlam nog steeds. Warm word ik er niet van. We slaan linksaf de Truckee River Trail op, een prachtige fietsroute die de rivier volgt en rijden vlak langs Lake Tahoe, een populaire toeristenbestemming. De omgeving bestaat uit restaurants, vakantiewoningen, hotels en verhuurbedrijven. Omdat het nog steeds heel vroeg is, zien we het enorme meer met de besneeuwde bergtoppen op de achtergrond in alle rust. Beter gezegd: er is niemand. Vrijwel meteen na het passeren van de grens met Nevada begint de klim naar Mount Rose, de hoogste Sierra Nevada-pas die het hele jaar open is (2713 m). De dertien kilometer omhoog zijn niet echt lastig maar veel rijders hebben nog zware benen na de serieuze inspanningen van gisteren. Tijdens de spectaculaire maar overzichtelijke 27 km lange afdaling van maximaal 7 % rollen we lekker naar beneden. Eenmaal in het dal is het landschap compleet veranderd. Na de naaldbossen, rivieren en de grote meren staan we in de woestijn van Nevada. We kijken nog eens om naar de besneeuwde toppen en de groene hellingen. Vóór ons is het geel. De temperatuur is inmiddels opgelopen tot boven de 35 graden.

Het is nog 25 km naar het hotel in Sparks, een zusterstad van Reno, 1345 m boven zeeniveau. Het is heet en droog, al hebben niet veel mensen daar last van last van: in Sparks en Reno zit iedereen in donkere casino's te gokken.

De eerste Euro-Amerikaanse kolonisten vestigden zich rond 1850 in deze stad. Zij verkochten vee aan de emigranten die naar Californië trokken. Hun dieren waren door de lange, uitputtende reis tegen de tijd dat ze in Sparks aankwamen zwak en ziek. Om over de Sierra Nevada te trekken hadden ze verse dieren nodig. Deel van de koopovereenkomst was dat de kolonisten de kudde van de emigranten kregen. Ze verkochten die weer aan de pioniers die het jaar daarop kwamen. Ook een gok natuurlijk.

Het is de langste rit tot nu toe en ik denk dat het ook de langste van de hele trip zal zijn. Maar wat een rit!

Vanwege de afstand van vandaag is het ontbijt al om vijf uur te midden van de gokkasten waar nog steeds mensen bezig zijn hun geld kwijt te raken of terug te winnen. In het ochtendlicht rijden we een uur later de zoutvlakte in: The Bonneville Salt Flats. Zo ver je kunt kijken is het wit. We zien het natuurlijk vanaf onze trouwe Interstate 80, maar wat een ervaring moet het zijn als je er midden in staat. Ik lees op de website Utah History to Go: *'...an area so flat that from certain perspectives the curvature of the earth can actually be seen.'*

We komen er ook de emigranten weer tegen die we inmiddels steeds beter leren kennen:

Jedediah Smith is in 1827 waarschijnlijk de eerste blanke die de zoutvlakten oversteekt bij zijn terugkeer van zijn eerste expeditie naar Californië. Zes jaar later was het Joseph Reddeford Walker die het noordelijke gebied rond het Great Salt Lake verkende en in kaart bracht. Hij was in dienst van Captain Benjamin L. E. Bonneville, de naamgever van het gebied, waar hij zelf hoogstwaarschijnlijk nooit is geweest. In 1845 trok John C. Fremont en zijn expeditie door het hart van het gebied in een poging een kortere route te vinden naar de Pacific. Deze Hastings Cutoff route werd door Lansford Hastings als een snellere en gemakkelijker doortocht naar Californië voorgesteld. Voor de Donner-Reed groep gold in 1846 het tegenovergestelde. Een belangrijke factor die tot de tragedie van deze kolonisten leidde, was de vertraging die zij opliepen toen hun wagens vastliepen in de modder die onder de dunne zoutkorst lag. Tot in de jaren dertig van de 20ste eeuw werden er nog achtergelaten onderdelen van de wagens gevonden en archeologen die de expeditie van de groep bestudeerden, vonden in 1986 nog afdrucken van de wagensporen. (bronnen: Wikipedia/U.S. Department of the Interior)

Op deze enorme vlakte heeft zich achter onze horizon meer dan alleen ellende afgespeeld. Het wordt wel het laatste overblijfsel van het Wilde Westen genoemd, nu alle paarden op stal staan. Het gaat hier om paardenkrachten. Auto's dus. Records. Niet verwonderlijk dat de competitie tussen de recordjagers The Bonneville

Shootout wordt genoemd. In 1963 haalt Graig Breedlove het record, dat al tientallen jaren in Britse handen is, terug naar Amerika. Hij wordt een nationale held als hij 655,22 km per uur bereikt. The Beach Boys brengen een ode aan hem op het album *Little Deuce Coupe* (1963).

*The Bonneville salt flats had seen some strange things
But the strangest thing yet was a jet without wings
Once as a jet it played in the stars
But now on the ground it's the king of our cars*

*An airplane an auto now famous worldwide
The Spirit of America, the name on the side
The man who would drive her Craig Breedlove by name
A daring young man played a dangerous game*

*With a J-47, a jet for his power
Craig Breedlove had averaged four-o-seven per hour
Both man and machine had given fair warn
They'd set a new record on that warm August morn.*

(‘Spirit Of America’ - Brian Wilson, 1963)

In 1965 doet Breedlove het nog beter: 961 km per uur. Vijf jaar later gaat Gary Gabelich in zijn Blue Flame daar met 1001,667 km per uur (over een afstand van één mijl) flink overheen. Over één kilometer is hij in zijn straaljager zonder vleugels nog sneller (1014,656 km/u).

De Britse RAF piloot Andy Green rijdt in 1997 met de door twee straalmotoren aangedreven Thrust SSC 1227,986 km per uur op de mijl. Zover ik weet is dat record nog niet verbeterd. Hij vestigde het in de Black Rock Desert van Nevada. Eigenlijk telt dat niet voor mij. Ik vind dat een Amerikaan het record moet bevechten tijdens een Bonneville Shootout.

Op drie oktober 1995 haalt Fred Rempelberg uit Maastricht hier op een fiets 268,831 kilometer per uur. Wij rijden met ongeveer 33 km per uur door dit hallucinerende landschap. Voor mij een voorlopig hoogtepunt, al is dat een raar woord voor deze vlakke. Het is geen straf om hier zo nu en dan stil te staan als een van ons weer

eens lek is gereden. Behalve af en toe een vrachtwagen beweegt er niets totdat we bij km 114 rechts van de weg Delle City Station zien. Daar loopt iemand. Delle City is een plaats met vijf inwoners. Drie zijn er in deze winkel annex tankstation te vinden. Het is 35 graden. Gelukkig hebben ze ijsjes.

Daarna verandert de omgeving regelmatig van kleur. Spierwit, geelgroen en bruin, het blauw van de lucht wordt weerspiegeld in water van de zoutmeren aan weerszijden van de weg. Bij het enorme Great Salt Lake verlaten we na 160 km de Interstate 80. Het is lastig navigeren naar Salt Lake City omdat er veel verkeer is met allerlei wegwerkzaamheden en omleidingen. We rijden kilometers verkeer. De volgwagen komt ons tegemoet om de weg terug aan te geven. Twintig kilometer lang fietsen we over slecht wegdek recht op de hoogbouw van de stad af, die maar niet dichterbij lijkt te komen.

Tot vandaag hebben we 1384 km afgelegd. Wanneer ik met mijn fluormarker de afstand op de kaart inteken, realiseer ik me opnieuw hoe groot dit land is. We zijn nu op ongeveer een vijfde van de rit. Mijn benen zijn nog steeds uitstekend, maar mijn achterwerk begint langzamerhand een eigen leven te lijden. Morgen een rustdag.

There isn't anything I wouldn't do for you except the one thing that you want me to

We went across the mighty Rio Grande and saw Disneyland and the sea you and me

*But there's one thing I'll never do not even for you
I'm not going to Salt Lake City*

('Salt Lake City' - Dwarves, 2004)

Iedereen is blij dat we er zijn, in Salt Lake City, de eerste rustdag na elf dagen fietsen.

We doen het rustig aan: uitslapen, op het gemak ontbijten en de fietsen schoonmaken.

Van de vriendelijke dame achter de balie van de Airport Comfort Inn horen we dat we op het vliegveld het Mormonen taxibusje moeten zoeken dat iedereen gratis naar Temple Square brengt. Ze verzekert ons dat de chauffeur niet zal proberen ons tot de kerk van de Heiligen der Laatste Dagen te bekeren.

We gaan met vijf man op stap: de Nederlandse rijders en onze Amerikaanse vriend Chuck. Bij het vliegveld besluiten we toch een gewone taxi te nemen. Ons eerste doel is in een fietsenzaak de juiste smeersels te vinden. Het geloof kan wel even wachten. Daarna brengt het uitstekende openbaar vervoer ons naar het centrum van de stad, die door Brigham Young en een aantal andere Mormonenleiders in 1847 is gesticht. Het Temple Square complex is 40.000 m² groot en omvat onder andere de beroemde Salt Lake Temple, Salt Lake Tabernacle, Salt Lake Assembly Hall en het Seagull Monument. We bezoeken een paar van de imposante gebouwen. Dit is de populairste toeristenbestemming van Utah. Er komen tussen de drie en vijf miljoen bezoekers per jaar. Ter vergelijking, Utah's vijf nationale parken Zion, Bruce Canyon, Capitol Reef, Canyonlands en de Arches hadden in 2005 in totaal 5,3 miljoen bezoekers.

Rondlopend over Temple Square zien we veel keurige mensen in keurige kleding. De grootste uitdaging is het ontwijken van al die uiterst vriendelijke, maar zeer vasthoudende mannen en vrouwen, jong en oud, die ons als potentiële geloofsgenoten zien. Voorwenden dat je geen Engels spreekt blijkt een effectieve strategie, als je tenminste snel doorloopt, want de boodschap-

pers zijn van alle nationaliteiten. Als we de laatste hindernis achter ons hebben gelaten, blijkt bar The Beehive in Main Street een uitstekende plek om ons bezoek te evalueren. Ik besef dat ik Salt Lake City eigenlijk alleen ken van Mart Smeets, die ons op de hoogte hield van de alhier geleverde Nederlandse schaatsprestaties.

Op internet ontdek ik dat, ondanks het feit dat de Mormonen hier nog steeds hun hoofdkwartier hebben, minder dan de helft van de inwoners deze religie aanhangt. De stad blijkt behoorlijk progressief en ik zie een hele lijst van alternatieve bandjes. Zonder twijfel zijn we hier te kort om een oordeel over de stad en de bewoners te kunnen vormen.

The Beach Boys kwamen er vroeger graag.

*Down in Utah, the guys and I dig a city called Salt Lake
It's got the grooviest kids that's why we never get tired of Salt Lake
And the way the kids talk so cool is an out of sight thing
And the number one radio station makes the town really swing,
yeah*

Salt Lake City, we'll be coming soon

*There's a park near the city, yeah, all the kids dig the lagoon now
It's full of all kinds of girls and rides and we'll be flyin' there soon
now
And girl for girl, they've got the cutest of the western states, yeah
They got the sun in the summer and winter time the skiing is great,
yeah*

('Salt Lake City' - Brian Wilson, 1965)

Na Californië was Utah één van de eerste staten waar de Beach Boys populair werden. Ze zagen eruit als brave jongens in hun gestreepte bloesjes, maar later bleek dat ze tijdens hun tournees flink de beest uithingen. Ik denk dat ze veel plezier hebben gehad in Salt Lake City.

Er zijn meerdere songs over de stad geschreven. De bekendste is misschien wel 'I Lost My Sugar in Salt Lake City' van Johnny Lange en Leon René (1942), uitgevoerd door o.a. Johnny Mercer, Peggy Lee,

Julie London, Judy Garland & Johnny Mercer en Louis Armstrong.
Een lied over een verloren liefde.

Veel minder bekend maar heel leuk is de tekst die John Barlow schreef voor Bob Weir, een van de oprichters van The Grateful Dead.

*It was a paradise for lizards when young Brigham saw it first
He said I've seen some nasty deserts Lord, but this one here's the worst*

*Then the Lord called down to Brigham, said 'I've got a great idea'
I want a mighty city and I think I want it here*

...

*Well Brigham kicked a prairie dog, and he muttered in his beard
Said you've put me through some changes Lord but this one's really weird*

*The Lord just laughed at Brigham, said 'you'd better get to work'
The next time I check in here, I want paradise on earth*

...

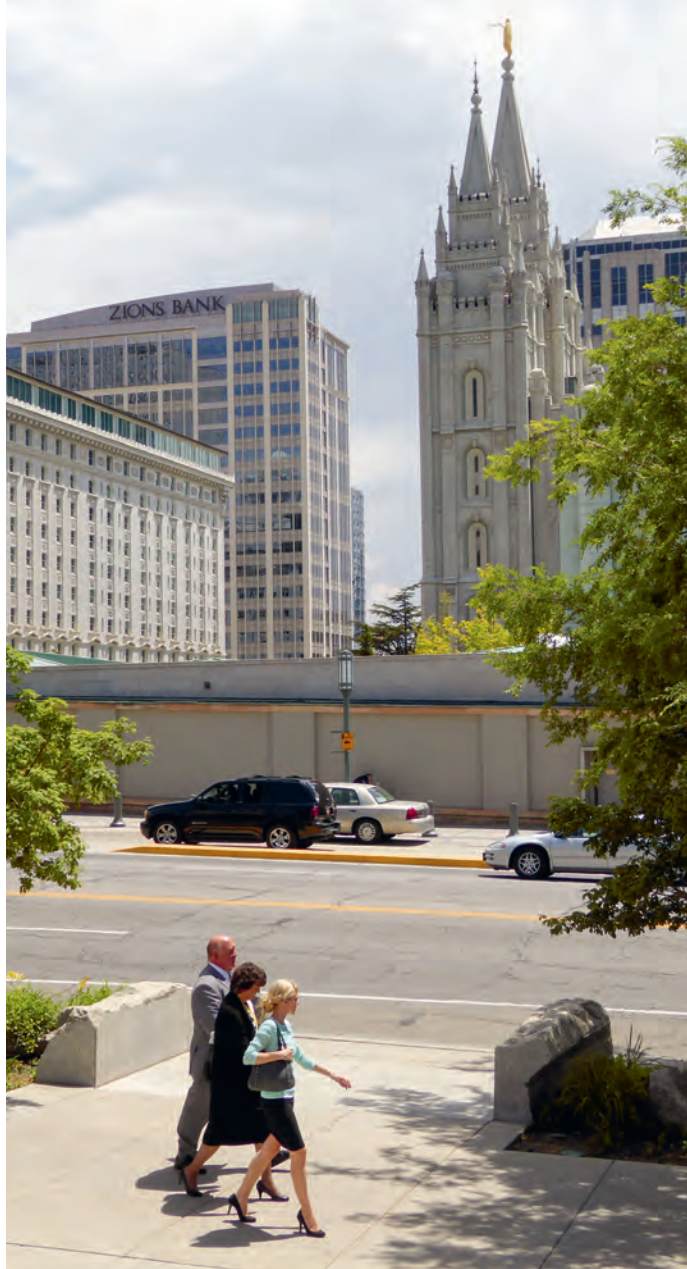
Salt Lake City, where Brigham made the desert bloom

Salt Lake City, put a color tv in every room

And they got them crazy Mormon chicks, yes I'll be going there real soon

('Salt Lake City' - John Barlow/Bob Weir, 1977)

Ook hier komen de aantrekkelijke meisjes uit deze stad weer langs. Niet voor ons, wij nemen de Mormonenbus terug naar het vliegveld en wachten tot de rustdag voorbij is.

De staf van America by Bicycle heeft gisteren een groot deel van onze vrije dag besteed om een alternatieve route te zoeken. In plaats van weer een dag langs de snelweg rijden we vandaag de eerste uren over fietspaden. Het betekent voor ons weliswaar ingewikkelder navigeren, maar een veiligere, rustigere en interessantere route is de beloning. We horen dat Jane vooruit zal fietsen om de lastigste afslagen en kruisingen te markeren. Er is toestemming gekregen om over het terrein van Salt Lake City Airport te fietsen. We rijden naar het zuidoosten door de vallei met bijna de hele dag een fantastisch uitzicht op de Wasatch bergketen. Op de allermooiste plekken worden woongemeenschappen gebouwd met een groot hek erom heen. De welgestelde ouderen willen hier ongestoord van het uitzicht genieten.

Na een uur of anderhalf zien we Jane in de weer met haar krijtjes. Er is bij de rijders wat geklaag over het feit dat ze de pijlen vaak na de afslagen tekent. Maar uiteraard bedanken we haar hartelijk voor de service en laten haar achter. Daarna raken we een aantal keren de weg kwijt.

Wanneer we na deze mooie korte rit met gunstige wind en weinig hellingen Provo binnenrijden, zien we de gebouwen en de indrukwekkende stadions van de Brigham Young University. Een reusachtige 'Y' tegen de berghelling onderstreept het belang van dit instituut. De universiteit is een privé-onderwijsinstelling, eigendom van de Kerk van de Heiligen der Laatste Dagen. Met 34.000 studenten die op de campus wonen, is dit de grootste universiteit met religieuze grondslag in de VS. Van deze studenten is 98 procent lid van de kerk. Zij zijn onderworpen aan een ecode, die onder andere bepaalt dat ze zich moeten onthouden van voorechtelijke seks. Ook is het gebruik van drugs en alcohol verboden en dienen ze zich te houden aan kleding- en verzorgingsaanwijzingen. Veel studenten kiezen voor een twee jaar durende studieonderbreking om als zendeling van de Mormonen ingezet te worden. Waarschijnlijk zijn dat de jonge mensen die ons zo vriendelijk en doortastend op Temple Square benaderden.

De staat Utah heeft zijn eigen regels wat betreft alcohol. In de hotelbar gisteren kregen we zoveel gratis drankjes als we wilden, maar er moesten steeds hapjes bij geserveerd worden en toen sommigen van ons na het eten nog een glas wijn wilden, kon dat alleen als er weer wat te eten werd besteld. Het bier dat je in een

supermarkt koopt, bevat slechts 3,2 % alcohol en overal vragen ze naar je identiteitsbewijs. Zelfs het personeel moet ten minste 21 jaar zijn om je een biertje te mogen verkopen. De meeste hotels waar we verblijven liggen buiten de stad in een gebied met restaurants, hotels en benzinstations. The Fairfield Inn & Suites by Marriott vormt hierop geen uitzondering. Het kan overal zijn. Alleen de letter op de berg vertelt je waar je bent.

Tijdens het skypen met Ingrid zie ik op een Spaanstalige zender het Nederlands elftal op het WK in Brazilië van Spanje winnen. Het karakteristieke Zuid-Amerikaanse 'gooooooooooooooooo!!!!!!!' klinkt vijf keer. Bij onze Amerikaanse reisgenoten is van enige belangstelling voor het WK-voetbal niets te bespeuren.

Aan het eind van de rit bedanken we Eddy uitvoerig voor het prachtige weer: veel zon, niet te warm en met een krachtige wind in de rug. Eddy is een jonge rooms-katholieke priester uit Tallahassee, FL, een geweldige kerel, vol grappen en grollen die op een onnadrukkelijke manier een rotsvast vertrouwen in zijn geloof uitstraalt. We gaan ervan uit dat hij speciaal contact heeft met daarboven en houden hem verantwoordelijk voor het weer. Je moet zorgen vóór of gelijktijdig met Eddy in het hotel te zijn, daarna ben je aan de goden overgeleverd. Het is een uitstekend fietser die met de dag beter wordt. Zijn Specialized Roubaix ziet er perfect uit en hij draagt de meest coole koerstruien. De grote gele smiley lijkt zijn favoriet te zijn.

Niet alleen het weer was goed vandaag, ook de route was niet al te lastig. Bij de briefing gisteravond leek het dat we met zeventig km bergop een moeilijke dag tegemoet zouden gaan. Maar de klim blijkt eenvoudig; we klimmen van 1134 m naar Soldier Summit op 2279 m. Ik verbaas me er elke keer weer over dat de landschappen, hoewel heel geleidelijk, zo drastisch veranderen. De weg is als een storyboard voor een film. Het is een doorgaande lijn van constante verandering. Sluipenderwijs. Dat geldt op een andere manier ook voor de stadjes die we vandaag passeren. Zoals Helper, genoemd naar de 'helper' locomotieven die de treinen Soldier Summit over sleepten.

Soldier Summit werd in 1921 gesticht. Er waren winkels, hotels, saloons, restaurants, twee kerken en een school. Het stadje kreeg zijn naam omdat er in juli 1861 een groep soldaten wordt verrast door een sneeuwstorm. Deze soldaten zijn Southerners die op weg zijn om aansluiting te zoeken bij de Confederate Army. Een aantal van hen laat het leven in de storm en wordt op de top begraven. Tegen 1979 woonden er nog maar een dozijn volwassenen, van wie er vier als parttime politieagenten actief zijn en voornamelijk de snelheid op de doorgaande snelweg controleren. Toen uiteindelijk automobilisten gingen protesteren, stelde de staat Utah een onderzoek in en ontdekte dat de enige reden van bestaan van het politiebureau het uitdelen van bonnen was om de gemeentekas te spekken. De post werd opgeheven. In 1984 is het stadje geheel verdwenen. (vrij naar Wikipedia)

Als ik voor een foto onder het naambordje poseer, zie ik inderdaad alleen een kale vlakte om me heen.

De afdaling is niet ongevaarlijk. De vluchtstrook van Highway 89 is erg smal, de *rumble strips* steken ver door naar binnen en de rechterkant van de weg is afgebrokkeld (*rumble strips* zijn de ribbels in het wegdek die de chauffeurs wakker schudden als ze van koers raken). We rijden tussen hoge uitgehakte rotsen door. In de afdalingen is de rijweg maar één baan breed. De trucks rijden pal naast onze smalle strook. Toch gaan we hard naar beneden, een kilometerslange waaghalzerij die we regelmatig onderbreken om het uitzicht te fotograferen.

Van de finishplaats Price zie ik niet veel vandaag. We logeren weer in de bekende zone aan de rand van de stad.

Als ik na het eten in het hotel terugkom, vind ik een briefje onder de deur met de mededeling dat de stroom van middernacht tot zes uur in de ochtend zal worden afgesloten vanwege een update van het stadsnetwerk. Met verontschuldiging voor het ongemak en met dank voor onze klandizie. Onze Holiday Inn Express heeft tenminste nog klandizie. Buurman Motel 6 is te koop, het benzinestation aan de overkant is gesloten en de motorenwinkel ernaast is failliet. De hotelbaas brengt me een zaklamp en wenst me een goede nacht.

Het ontbijt is bij McDonald's. Door de stroomuitval is het hotel er om zes uur nog niet klaar voor.

Vandaag rijdt Clint, een vriend van Chuck uit Delaware, met ons mee. Hij vergezelt ons gedurende de etappes door de Rocky Mountains. Omdat hij gisteren bij Bill bleef, die pech had met zijn materiaal, staat hij vandaag uiterst gemotiveerd aan de start. Louis staat als altijd op scherp en Chuck en Henk hebben er zin in. Ook Gene meldt zich aan het front. Hij is een van de stafleden, een grote sterke vent, een tijdrijder naar eigen zeggen. We vliegen er direct vanaf de start stevig in. Het gaat omhoog. Gelijkmatic, eerst een beetje laf, daarna met stukken van een procent of acht. Eigenlijk gaat het te hard. Ik besluit de kop te nemen met het plan om dan te kunnen zeggen dat we het wat kalmer aan gaan doen. Als ik me omdraai om mijn nieuw verworven gezag aan te wenden is het niet ver meer naar de parkeerplaats waar de eerste bevoorrading is.

Daarna steekt er een keiharde wind op die ons uit alle macht van onze eindbestemming probeert weg te houden. We vormen een waaiertje met vier man en moeten zelfs in de afdaling naar Green River flink meetrappen. Het landschap, het wordt bijna vervelend om te vermelden, is fantastisch. Er is geen beter decor voor een western te vinden dan dit. Eindeloze uitzichten, gele rotsen en een kaarsrechte weg met weinig verkeer. Er is niets aan de kant van de weg, behalve een ingestort tankstation waar een man staat met zijn camper en een aanhanger in de vorm van een blokhut. Op het dak een groot oranje bord met de tekst: 'Jerky Real Good'. Een kleiner bord eronder zegt: 'Elk Jerky'. Elanden zijn hier niet, dus zal het om een *wapiti* gaan, een edelhart dat vooral in Colorado voorkomt. Beef Jerky is een klein reepje gedroogd vlees dat een maand of zes goed blijft. Het bevat weinig vet en veel eiwitten. Ik ken het van Zuid-Afrika, daar heet het biltong wat ik nog onaantrekkelijker vind klinken. Het is ideaal voor de krachtssport die het fietsen vandaag is. Er wordt royaal ingeslagen. In dit landschap rij je eigenlijk onder de aardkorst, de afgeplatte rotsen die maar heel langzaam dichterbij komen zijn het omgekeerde van een gebergte (bestaat het woord 'gedalte'?). Ik voel me bevoorrecht dat ik hier rij en denk aan mijn vrienden die ziek zijn of er zelfs helemaal niet meer zijn. Gedachten op de fiets krijgen nooit veel vorm. Je denkt aan van alles, maar veel heb je

er meestal niet aan. Een fragment uit *De Renner* van Tim Krabbé komt boven. Later zoek ik het op. Het is nog mooier dan zoals ik het me herinner.

Je bewustzijn is klein op een fiets. Hoe zwaarder de inspanning, hoe kleiner. Iedere beginnende gedachte is meteen helemaal waar, iedere onverwachte gebeurtenis is iets dat je altijd al geweten had, maar even vergeten was. Een doorhamerende zin uit een liedje, een steeds opnieuw begonnen deelsom, een uitvergrote boosheid op iemand is voldoende om je gedachten te vullen. Wat tijdens de wedstrijd ronddraait in het hoofd van de renner is een monolitische kogel, zó glad, zó egaal, dat je niet eens zou kunnen zien dat hij draait.

(De Renner - Tim Krabbé,1978)

Na 100 km staan we in Green River, een stadje met 949 inwoners. We draaien van Route 70 East de vierbaans Main Street op. Een lint van verlaten motels, vervallen benzinestations en een leegstaande bank, afgewisseld met een paar winkels, restaurants en tankstations die wel in bedrijf zijn. Shady Acres Gas & Groceries lijkt het goed te doen. Het grenst aan het Shady Acres Recreational Vehicles Park, waar zowel permanent als tijdelijk in *mobile homes* en *trailers* wordt gewoond. Ik vermoed dat het inwonersaantal van Green River de komende jaren niet veel zal toenemen. Ook de Amerikanen in onze groep vragen zich hardop af wie hier in godsnaam wil wonen.

Op de fiets maak je geen omweg van 180 kilometer. Daarom is het geweldig dat we na afloop van de etappe met een volgwagen, een twaalfpersoonsbus, naar Arches National Park bij Moab gaan. Het gebied was 300 miljoen jaar geleden nog zee, nu is het een spectaculair okerkleurig landschap dat door erosie geleidelijk weer zand en stof zal worden. Een gedachte, meer dan diep genoeg voor vandaag.

Als je denkt dat Ohio vlak is, dan heb je het mis. Het is geen gemakkelijke dag vandaag. De hoogteverschillen zijn niet indrukwekkend: de heuvels zijn kort, maar steil. Mede door de lengte van de ritten zijn dit de lastigste tot nu toe. De eindeloze reeks *rollers* zijn slopend. Iedere keer als je er een paar over bent gereden, zie je recht voor je weer een nieuwe serie. Het houdt niet op. Bovendien zijn ze fundamenteel anders dan die in Missouri. Hier liggen lange vlakke stukken tussen de hellingen in, dus gebruik maken van de daalsnelheid is er niet bij. In die zin zijn het geen *rollers*, maar een soort badkuipen waar je doorheen moet.

Het doel van het reizen is de reis zelf. Ik kan het alleen maar eens zijn met deze veelgehoorde uitspraak (om een Best Western als bestemming te zien is nogal armoedig). Het is elke dag weer een feest om op je fiets te stappen en naar een horizon te rijden. Zo was het van Californië tot hier in Ohio en ik ben er zeker van dat het ook voor de volgende dagen zal gelden. Maar er lijkt iets veranderd in de groep. We moeten nog grofweg de afstand van Amsterdam naar Marseille fietsen, maar we praten over het einde van de tocht. De magneet van de Atlantische Oceaan doet zijn werk. Dagen worden afgeteld: nog één rustdag, nog tien dagen te gaan. Ik denk niet dat we echt bij ons einddoel willen zijn. We weten nu al dat we dit gaan missen. Misschien denken we onderbewust dat als het dan toch een keer afgelopen moet zijn, het maar beter zo snel mogelijk kan gebeuren.

Of is dit de beruchte mentale dip?

In juni en juli 2014 fietste Frans Bevers met een internationale groep van San Francisco, CA naar Portsmouth, NH: 6231 km in 47 dagen door 13 staten. Van deze tocht dwars door de Verenigde Staten van Amerika hield hij een gedetailleerd dagboek bij met aantekeningen over het landschap, de steden, de muziek, de mensen en het fietsen zelf. De rit gaat door indrukwekkende landschappen zoals de Bonneville zoutvlakte en de Nevada woestijn. Over de Monarch Pass op een hoogte van 3448 meter in de Rocky Mountains, de Black Canyon in Colorado en de 'rollers' van Missouri. Langs de Mississippi en Lake Erie, door honderden kilometers soja- en maïsvelden in Kansas, Indiana, Illinois en het groen van Vermont en New York.

Ik heb het idee om dwars door de Verenigde Staten te fietsen altijd absurd gevonden. Dat vind ik nog steeds. Maar na lezing van dit boek sluit ik niet langer uit dat ik het ooit zal doen.

- Bert Wagendorp

9 789462 260924 >